

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทัศนะของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ซึ่งสรุปสาระสำคัญและผลการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนะของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของข้าราชการครูที่มีต่อ การปฏิรูปการศึกษา ตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนขั้นพื้นฐาน จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 การกำหนดกลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 1,549 คน

1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2552 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน(Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ประเภทของโรงเรียนเป็นชั้นในการแบ่ง ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน 301 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน และครูผู้สอนจำนวน 277 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และประเภทของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการทัศนคติของข้าราชการครูที่มีต่อปฏิรูปการศึกษา ตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามยุทธศาสตร์ 4 ด้าน ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความพร้อมและความเข้าใจให้แก่ครูและผู้บริหาร ด้านยุทธศาสตร์ที่ 2 ทบทวนโครงสร้าง สาระหลักสูตร และมาตรฐานการเรียนรู้ ด้านยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับระบบการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ให้เกื้อกูลกับการเรียน การสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านยุทธศาสตร์ที่ 4 เชื่อมโยงเรื่องหลักสูตรการจัดการเรียน การสอนกับการประกันภายใน และการจัดการภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก มีจำนวน 57 ข้อ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.93

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรีเพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย แล้วนำแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสือ ขอความร่วมมือในการทำวิจัยถึงผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม และกำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามคืนจากผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 301 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้ ทดสอบค่าที (T-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยระดับทัศนคติของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทของโรงเรียน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 301 คน ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 283 คิดเป็นร้อยละ 94.02 รองลงมาเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 18 คน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์น้อยกว่า

10 ปี จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 65.78 และประสบการณ์มาก จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 34.22 และอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 47.18 รองลงมา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และน้อยที่สุด โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 47.18

2. ทักษะของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตร การเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความพร้อมและความเข้าใจให้แก่ครูและผู้บริหาร ยุทธศาสตร์ที่ 2 ทบทวนโครงสร้าง สาระหลักสูตร และมาตรฐานการเรียนรู้และ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับระบบการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ให้เกื้อกูลกับการเรียน การสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เมื่อพิจารณาตามยุทธศาสตร์ พบว่า

2.1 ทักษะของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตร การเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความพร้อมและความเข้าใจให้แก่ครูและผู้บริหาร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปน้อยสามลำดับแรก คือ ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ การปฏิรูปการเรียนรู้สม่ำเสมอ โรงเรียนให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ได้สอดคล้องกับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม โรงเรียนสนับสนุนในการร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่

2.2 ทักษะของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ที่ 2 การทบทวนโครงสร้างสาระหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อยสามลำดับแรก คือ ลดความซ้ำซ้อน ในเนื้อหา ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ และปรับมาตรฐานการเรียนรู้ให้สามารถปฏิบัติได้จริง โรงเรียน มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างเป็นระบบ โรงเรียนมีการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสนับสนุน การเรียนการสอน

2.3 ทักษะของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ที่ 3 การปรับ ระบบการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาให้เกื้อกูลกับการเรียนการสอนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจาก มากไปน้อยสามลำดับแรก คือ สถานศึกษามีการนำแนวทางการปฏิรูปการศึกษามาใช้ปรับ ให้เหมาะสมกับการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา สถานศึกษามีการนำแนวทางการปฏิรูปการศึกษามาใช้

ปรับให้เหมาะสมกับการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาสถานศึกษามีระบบการทดสอบ วัดความรู้ความสามารถพื้นฐานบุคคลที่เข้าศึกษาได้อย่างเหมาะสม

2.4 ทิศนะของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ที่ 4 การเชื่อมโยงเรื่องหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนกับการประกันภายใน และการจัดการภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อยสามลำดับแรก คือ สถานศึกษา มีการจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา (SAR) ทุกปีการศึกษา สถานศึกษามีการจัดทีมดำเนินการของยุทธศาสตร์การประกันคุณภาพการศึกษาปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการที่ร่วมกันกำหนด รวมทั้งการนำข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันประกอบการดำเนินการ สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตร

3. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีทิศนะต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นจำแนกตามประเภทของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีทิศนะต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารและครูผู้สอน มีทิศนะต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การปรับระบบการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาให้เกื้อกูลต่อการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและยุทธศาสตร์ที่ 4 การเชื่อมโยงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนกับการประกันภายในและการจัดการภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ทิศนะของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทิศนะของข้าราชการครูต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การทบทวนโครงสร้างของสาระหลักสูตรและมาตรฐาน การเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ทักษะของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา มีทักษะต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 2 น้อยกว่าโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาส

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

3.3.1 ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา มีทักษะต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 2 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความพร้อมและความเข้าใจให้แก่ครูและผู้บริหาร แตกต่างจากข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา มีทักษะน้อยกว่า โรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาส

3.3.2 ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา มีทักษะต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรข้าราชการครูโรงเรียนขยายโอกาส มีทักษะต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การทบทวนโครงสร้าง สาระหลักสูตร และมาตรฐานการเรียนรู้ จำแนกตามประเภทของโรงเรียน แตกต่างจากข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูโรงเรียนขยายโอกาส มีทักษะต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 2 มากกว่า โรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา

3.3.3 ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา มีทักษะต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 2 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การปรับระบบการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ให้เกื้อกูลกับการเรียน การสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยุทธศาสตร์ที่ 3 การปรับระบบการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ให้เกื้อกูลกับการเรียน การสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างจากข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา มีทักษะต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 2 มากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาส

3.3.4 ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาที่มีทักษะต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเชื่อมโยงเรื่องหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนกับการประกันภายใน และการจัดการภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอกเป็นรายคู่แตกต่างจาก ข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา มีทักษะต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 น้อยกว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาส

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องทักษะของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีประเด็นสำคัญสมควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ทักษะของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากข้าราชการครูให้ความสำคัญการสร้างความพร้อมและความเข้าใจ ให้แก่ครูและผู้บริหาร ในด้านนี้เป็นอันดับแรกเป็นไปตามที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 7) กล่าวถึง และกำหนดให้ผู้บริหารและครู ต้องนำหลักสูตร ไปใช้จะต้องมีกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ภารกิจแรก คือ การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา มีกระบวนการในการดำเนินการ ดังนี้การสร้างความรู้ความตระหนักให้แก่บุคลากร ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน ข้าราชการครูจึงให้ความสำคัญความจำเป็นที่ต้องร่วมมือกันบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภรณ์ จันทร์สงค์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีทักษะต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2

แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารอาจยึดเป้าหมายโดยรวมของสถานศึกษา สำหรับครูผู้สอน ยึดตามแนวทางการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเป็นหลักที่กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 15-20) ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา ซึ่งครอบคลุมถึงการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน จำเป็นต้องดำเนินการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนและพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ครูผู้สอนมีความใกล้ชิดต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน จึงให้ทัศนะในด้านนี้ มีระดับที่มากกว่าในยุทธศาสตร์ที่ 4 ซึ่งเป็นเรื่องการเชื่อมโยงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนกับการประกันภายในและการจัดการภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอกซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสนใจและนำไปปรับให้สอดคล้องกับโครงสร้างของสถานศึกษาโดยตรง ดังนั้นทำให้ทัศนะทั้ง 2 ด้าน จึงเกิดความแตกต่างกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แต่ทั้งนี้เมื่อมองในภาพรวมผู้บริหารและครูผู้สอนจำเป็นต้อง ปฏิบัติตามกระบวนการจัดการศึกษา โดยต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มีพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษากำหนดไว้ สอดคล้องกับวิจัยของ บุญเลิศ บุญโญ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมิน โรงเรียนปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมิน โรงเรียนปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาด้านการพัฒนาบุคลากรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและด้านการรายงานผล มีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ข้าราชการครูมีทัศนะต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นจุดเปลี่ยนของการศึกษาไทย ดังที่ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2544 : 1-3) ได้กล่าวไว้ เพราะนอกจากสาระตามพระราชบัญญัติจะเป็นการเปลี่ยนแปลงแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาแล้ว ยังเป็นการเปลี่ยนวิธีการในการจัดการศึกษาพร้อมกันไปด้วย เมื่อแนวคิดและกระบวนการของการศึกษาเปลี่ยนไปเช่นนี้ การผลิตและพัฒนาครูรวมทั้งภาระหน้าที่ใหม่ของครู จึงมีกระบวนทัศน์ (Paradigm) ใหม่ของการศึกษาไทย ทำให้ครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า แต่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิรูปการศึกษามาก ดังที่ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ (2543 : 53-54) กล่าวว่า การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาโดยการปฏิรูปสถานศึกษา ปฏิรูปหลักสูตร

และการเรียนการสอน ปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา และการปฏิรูปการบริหารจัดการ เป็นการสร้างความตื่นตัวให้เกิดขึ้นในหมู่ผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องให้หันมาให้ความสำคัญกับการศึกษามากยิ่งขึ้น ดังนั้น ครูที่มีประสบการณ์มากกว่า จำเป็นต้องเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ ตื่นตัวต่อการรับกระบวนการทัศน์ใหม่ ๆ เข้ามา เพื่อให้เท่าทันกับการปฏิรูปการศึกษาในรูปแบบใหม่ ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดารัตน์ ชนะมาร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาและผลสำเร็จในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ปัญหา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ทักษะของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประเภทของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากข้าราชการครูอยู่ในโรงเรียนที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอน และระดับชั้นการสอนที่แตกต่างกัน มีทักษะต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนการศึกษาขั้นพื้นฐานที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจาก สภาพแวดล้อม สภาพภูมิประเทศ และสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบบริเวณ โรงเรียนมีความแตกต่างต่อการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่ต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเป็นสำคัญ ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 25) การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ สำหรับการศึกษาและเรียนรู้ทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และศูนย์การกีฬาและนันทนาการ เป็นต้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและมีคุณภาพ ซึ่งสถานที่ศึกษาและเรียนรู้ต่าง ๆ ที่อยู่รอบบริเวณสถานศึกษา มีความแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่จึงส่งผลต่อทักษะของครูที่อยู่ในสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันในการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 22 - 23) จะเห็นได้ว่า การปฏิรูปการศึกษาและเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยศึกษาประเด็นหลักในการศึกษาและการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกัน และเน้นการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคนไทย ปรับกระบวนการทัศน์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการวัดและประเมินผลทุกระดับและประเภทการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้สามารถคิด วิเคราะห์

แก้ปัญหา มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมทั้งจัดบริการการศึกษาและเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลที่มีความสามารถและศักยภาพพิเศษด้านต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องขึ้นอยู่กับสถานการณ์ สภาพแวดล้อมของผู้เรียนเป็นหลัก ดังนั้นจึงทำให้เกิดทัศนคติที่แตกต่างระหว่างครูที่อยู่ในสถานที่แตกต่างกันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภรณ์ จันทร์สงค์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง พบว่า ในการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง ในการเชื่อมโยงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนกับการประกันภายใน และการจัดการภายในสถานศึกษา เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ว่าด้วยการเชื่อมโยงเรื่องหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนกับการประกันภายใน และการจัดการภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอกอย่างจริงจัง

1.3 ครูดำเนินการสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ว่าด้วยการเชื่อมโยงเรื่องหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนกับการประกันภายในและการจัดการภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอกอย่างจริงจัง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาทัศนคติของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะ โรงเรียนเชิงคุณภาพ

2.2 ควรทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิรูปการศึกษา ในด้านหลักสูตรการเรียนการสอนการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา